

CULTURA I NACIÓ

Joan Mir

La simbio-
sicultural que
planteja
avui dia els
grans movi-
ments migra-
toris fa difícil parlar de cultures
nacionals en el sentit restrictiu
que aquests termes tenien fins
no fa gaire.

Per una part, la cultura és
l'element més eficaç per a iden-
tificar una nació. Però per una
altra part, les nacions i les cultu-
res nacionals no són un element
estàtic, sinó que van integrant,
amb gran rapidesa, les aporta-
cions dels nou-vinguts. I, quan
aquest fenomen de mestissatge
s'accentua, pot arribar el cas
que sigui incompreensible el fet
que un trencaclosques de races,
llengües i religions pugui, així i
tot, constituir una nació i, per
tant, d'alguna manera, una cul-
tura nacional. ¿Quin és el factor
que indueix la síntesi de tanta
heterogeneïtat? Sens dubte
l'acceptació de tothom del fet de
formar part d'un projecte comú.
I l'estat és l'estructura visible
d'aquesta voluntat de ser una
mateixa cosa fins i tot des de la
màxima pluralitat.

Per tal que aquest feno-
men de cohesió es produeixi són
necessàries dues condicions: a)
la voluntat de l'estat d'integrar
(no només tolerar) les aportacio-
ns culturals i els valors dels nou-

vinguts, i b) l'acceptació, per
part d'aquests, de la idea de
formar part d'una nova comuni-
tat i, per tant, la renúncia als
lligams orgànics amb l'antic es-
tat d'origen.

La existència d'estats que
corresponguin a les nacions na-
turals complica i emmascara
aquest procés perquè l'empelt
dels forasters dins la comunitat
no disposa d'unes regles ben
explícites. Aleshores els fenò-
mens d'imperialisme apareixen i

la convivència cultural està do-
minada per la llei del més fort.

Aquesta és la situació de
Mallorca i del mallorquí. No te-
nim un estat que ens empari i
ningú no arriba aquí amb la idea
d'aportar res, sinó d'imposar-ho.
Ni tan sols els interessin les
nostres possibles aportacions
perquè no pertanyen a un estat
integrador, sinó a un imperi amb
ànsies d'expansió ▣

Professor Titular de la UIB

